

Οι πονηριές της πρόληψης (Μ. Πιτσιλίδης, Φαρμακοποιός)

Categories : [ΥΓΕΙΑ - ΔΙΑΤΡΟΦΗ](#)

Date : 10 Μαρτίου, 2009

Ας υποθέσουμε ότι συνήθως ταξιδεύετε με το αεροπλάνο 4 φορές το χρόνο. Έρχεται όμως κάποια επαγγελματική υποχρέωση και διπλασιάζει τον αριθμό των ταξιδιών σας. Η στατιστική οδηγεί στο συμπέρασμα ότι διπλασιάστηκαν ή, με άλλα λόγια, αυξήθηκαν 100% οι πιθανότητες να πεθάνετε σε αεροπορικό δυστύχημα. Αν τύχει μάλιστα να κατοικείτε μόνιμως στην Αθήνα και να εκλεγείτε καθηγητής, για παράδειγμα, στο πανεπιστήμιο της Αλεξανδρούπολης, το πράγμα παίρνει δραματική χροιά. Ως «ιπτάμενος καθηγητής» που πηγαينوέρχεται 3 - 4 φορές την εβδομάδα Αθήνα - Αλεξανδρούπολη, έχετε αυξήσει 200 ή 300 φορές τη μακάβρια πιθανότητα, ήτοι 20.000% ή 30.000%! Δεν είναι να ταξιδεύει κανείς. Χειρότερο και από κορώνα-γράμματα... Στην πράξη ωστόσο ο κίνδυνος παραμένει αμελητέος, είτε 1 είτε 200 φορές ετησίως ταξιδεύει κανείς με το αεροπλάνο. Οι αεροπορικές εταιρείες αυτό θα τονίσουν. **Τί κάνουν όμως σε περιπτώσεις όπως αυτή οι ιατρικές εταιρείες; Αυτό που ξέρουμε και μαθαίνουμε όλοι κάθε μέρα από τα ανυποψίαστα ΜΜΕ που εθελοντικά συμμετέχουν στις καμπάνιες της τρομολαγνείας: Χρησιμοποιούν πάντα την ποσοστιαία μεταβολή, αγνοώντας το πραγματικό μέγεθος, με σκοπό να δημιουργήσουν εντυπώσεις. Άλλωστε, στις εντυπώσεις και μόνο βασίζεται ένα πολύ μεγάλο μέρος της θεοποιημένης «προληπτικής ιατρικής».**

Δημιουργείται έτσι μια τεράστια βάση επιχειρηματικής δράσης, ενώ οι άνθρωποι στην καλύτερη περίπτωση δεν θα ωφεληθούν, ενώ στη χειρότερη θα μπουν σε μεγάλες περιπέτειες υγείας. Ας κάνουμε μια υπόθεση εργασίας. Σε δύο γυναίκες εμφανίστηκε καρκίνος του μαστού το έτος 2000 και πρόκειται να πεθάνουν και οι δύο από τη νόσο το 2010. Η μία από αυτές υποβάλλεται σε ετήσια μαστογραφία και χάρη σε αυτήν ανακάλυψε τον καρκίνο της το 2005. Η άλλη δεν υποβάλλεται σε μαστογραφία και ανακαλύπτει τον όγκο πολύ αργότερα, έστω το 2008. Όταν επέλθει το μοιραίο, η επιστήμη θα επισημάνει με ενθουσιασμό ότι η πρώτη γυναίκα έζησε 5 χρόνια μετά τη διάγνωση (με μαστογραφία) και η δεύτερη μόνο 2 χρόνια μετά τη διάγνωση (χωρίς μαστογραφία). Τα συμπεράσματα αυτονόητα - η μαστογραφία έδωσε 3 χρόνια ζωής. Στην πραγματικότητα, όπως ο καθένας καταλαβαίνει, πρόκειται για χρόνια ταλαιπωρίας, άγχους, φόβου, χημειοθεραπειών, ακτινοβολιών και ακρωτηριασμών. Μα, θα διερωτηθεί κανείς, η θεραπεία στην οποία έχει νωρίτερα υποβληθεί η πρώτη γυναίκα δεν θα συμβάλει στο να ζήσει περισσότερο και καλύτερα; Όχι, είναι η απάντηση. Μελέτες στο πρόσφατο παρελθόν έδειξαν ότι η τελική έκβαση

δεν εξαρτάται σημαντικά από το χρόνο διάγνωσης. Υπάρχουν όμως και χειρότερα... Ηθοποιοί, τραγουδίστριες, κοσμοπολίτες υπουργοί, διαφημιστικές εταιρείες, μοντέλα και τηλεπαρουσιάστριες, καθηγητές, χρηματοδοτούμενοι σύλλογοι και λοιποί συγκινητικά ενδιαφερόμενοι εκστρατεύουν κάθε τόσο εναντίον του καρκίνου του μαστού που «αποτελεί σύγχρονη μάστιγα των γυναικών, σε όλο και νεότερες ηλικίες». Συμβαίνει τίποτε από όλα αυτά; Όχι βέβαια. Τί συμβαίνει; Ας πούμε ότι σας καλεί κάποιος να μετρήσετε τα αιωρούμενα σωματίδια στην ατμόσφαιρα γύρω σας. Κοιτάζετε και δεν βλέπετε κανένα. Με ένα ειδικό ζευγάρι γυαλιά διακρίνετε περίπου 100. Τα γυαλιά βελτιώνονται και τότε διαπιστώνετε ότι είναι 1.000. Τί άλλαξε; Μπορείτε να ισχυριστείτε σοβαρά ότι από την πρώτη μέχρι την τρίτη παρατήρησή σας ο αριθμός των σωματιδίων... χιλιαπλασιάστηκε; Αυτό ακριβώς κάνει η Ιατρική, καθώς αυξάνονται οι μαστογραφίες και βελτιώνεται η διακριτική τους ικανότητα. Ανακαλύπτει όγκους που απλώς δεν μπορούσε να τους ανακαλύψει πριν. Έτσι, βγάζει το βολικό και συμφέρον συμπέρασμα ότι αυξάνονται, γίνονται επιδημία. Αυτό αυξάνει τον πανικό των γυναικών και τον αριθμό των διαγνώσεων και, τελικά, αυξάνει τις εισπράξεις και τις ιατρικές πράξεις.

Μα, θα ρωτήσει κανείς, έστω κι έτσι, είναι κακό; Δεν είναι πιο χρήσιμο να ανακαλύψουμε έναν όγκο όταν έχει διάμετρο 1 εκ., όταν δηλαδή είναι ακόμα πολύ μικρός και πιο εύκολα αντιμετωπίσιμος; Όχι, είναι η απάντηση. Υπάρχουν σημαντικές πιθανότητες (20%!) ο όγκος να υποχωρήσει από μόνος του και να εξαφανιστεί, χωρίς η γυναίκα να το αντιληφθεί ποτέ και χωρίς να νοσήσει από αυτόν. Το ποσοστό αυτό είναι πολύ υψηλό, υψηλότερο από τα αποτελέσματα που μπορούμε να επιτύχουμε με οποιαδήποτε θεραπεία. Αν όμως η γυναίκα υποβάλλεται σε τακτικές μαστογραφίες, τότε ο όγκος που επρόκειτο να υποχωρήσει θα γίνει αντιληπτός και θα αντιμετωπιστεί σαν καρκίνος, με ό,τι αυτό σημαίνει για την εξέλιξη της υγείας της γυναίκας.

(Πηγή: «Popular Medicine», Μάρτιος 2009)